



## İşıǵı söndürmə

Sabir Əhmədli

Ana yuxudan qəm içində oyandı. Alt otağın açarını qızına uzatdı:

— Düş aşağı. Aç qapını, onların işıǵını yandır... Bu gecə İlham yuxuma gəlmişdi. Dedi, ana mənim işıǵımı niyə söndürmüsünüz.

Qız açarı anasından aldı. Pillələrlə aşağı endi. Üstdə onlar, altda qardaşı-gəlinlərilə yaşayırdı.

Qanlı şənbədən düz iki ay keçirdi. Dünən yaz girmişdi, onların qara bayramıydı. İki aydan bəri otağın qapısı açılmamışdı.

“Aman allah! Mən onu necə tapdım.” İlhamgil Tiflis xiyabanında dayanmışdılar. Qoşun ilk öncə oradan cummuşdu. Barrikadaları basıb əzmiş, insanları xurd-xəşil etmişdi. Hər yandan atəş yağır, avtomatlar, pulemyotlar gurlayır, işıqlı güllələr qaranlığı kəsib doğrayırdı.

Qohum-qardaş, ana-bacılar güllə yağmurundan çəkinməyib, öz əzizlərini, doğmaları axtarırdılar. Səsləyir, çağırır, küçəboyu, kol-kos arasına yığılmış cavanları çəkir, aradan çıxarmağa çalışırdılar. Saldatlar aman vermir, balasını, qardaşını qurtarmağa can atanları gülləyə tutur, cəsədlərin yanına sərirdilər. Bacı, qardaşını neçə meyidin arasından tapdı. Qolunu boynuna aşırı, dizin-dizin sürünüb, od-alov içindən onu çıxara bildi...

Altıca ayın gəlini dözmədi: “Mən İlhamsız bu dünyada yaşaya bilmərəm.” Ana, qız gəlini gözdən qoymadılar. Amma neyləyəsən. Gedəni saxlamaq olmazdı. Zəhər içdi. Hər ikisini yanaşıca dəfn etdilər.

Ana, bacı hər gün Şəhidlər xiyabanına baş çəkir, qoşa qəbri odlu göz yaşları ilə isladır, dönüb kor-peşiman qayıdır, gəlin otağının bağlı qapısı önündən dinməzcə ötürdülər. Dünən qara bayramdı. Bakı əhalisi ellikcə Dağüstü parka qalxmış, şəhidlərin qəbrini ziyarət etmişdilər.

Həyət-baca qan ağlayırdı. Allaha ağır getməsin deyib, ana nimçədə səməni əkmışdi. Yaz sorağı yamyaşıl buğda tərəsi ana-bacının göz yaşları ilə suvarılmışdı.

“Ana, könlümə xəngəl düşüb” — demişdi. Ana yayma yaymış, xəngəl bişirmişdi. Yemiş, qalxıb getmişdi yağ qabağına. Bu, onun son yeyişi, son gedişi olmuşdu.

Bacı, iki aydan bəri açar görməyən kilidi açdı. Otaq başına dolandı, qaranlıq, nəmli evi gözü seçmədi. Düyməni basdı, çilçıraq alışdı. Elə həmin andaca iki quş pırlıtı ilə qalxıb, içəridə bir kərə dövrə vurdu. Aralı qapıdan çıxıb getdilər.

Qızın oradan nə halda qalxdığı ananı təlaşlandırdı.

— Nə olub, nə baş verib?

— ... İşığı yandırdım. Onların çarpayısına iki quş qonmuşdu. Otaq işıqlanan təki qalxdılar. Dolanıb, uçub getdilər... Ana, vallah onlar quşa bənzəmirdi. Başları elə bil insandı. Qapı iki aydı bağlıydı. Quşlar oraya hardan giriblər?

Ananın gözləri səməni zəmisinə dikildi:

— Qızım! Qardaşının, gəlinimizin ruhu imiş o quşlar. Bayrama görə otaqlarına baş çəkməyə gəlibmişlər... Allahın günahsız bəndəsisən, bala. Ruhlar sənin gözünə görünüb.

---

Veb direktor: Betti Bleyer

Mətni yığdı: Səkinə İsgəndərova

Veb üçün hazırladı: Ülviyyə Məmmədova

Azeri.org-a qoyuldu: oktyabr, 2003